

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 grudnia 2018 roku w sprawie z wniosku M. K. (1) z udziałem J. K. o podział majątku wspólnego, Sąd Rejonowy w Zgierzu:

I. ustalił, że w skład majątku wspólnego J. K. i M. K. (1), którego wspólność ustala na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 12 czerwca 2014 roku wydanego w sprawie II C 1498/13 wchodzi następujące składniki:

1. ruchomości w postaci:

a) samochód marki M. (...) nr rej. (...) – o wartości 1.850 zł.,

b) przyczepy campingowej – o wartości 3.850 zł,

c) zestaw stereo P. – o wartości 340 zł,

d) telewizor S. – o wartości 100 zł,

e) telewizor S. (...) – o wartości 310 zł,

f) komputer PC – o wartości 315 zł,

g) pralka – o wartości 200 zł,

h) lodówka – o wartości 300 zł,

i) kanapa i fotele – o wartości 160 zł,

j) łóżko – o wartości 125 zł,

k) motocykl Y. – o wartości 3.400 zł,

l) drzwi wejściowe – o wartości 925 zł,

ł) segmenty – o wartości 690 zł,

m) szafka stojąca – o wartości 85 zł,

n) drobny sprzęt domowy – o wartości 100 zł,

o) tekstylia domowe – o wartości 100 zł,

p) sprzęt oświetleniowy – o wartości 190 zł,

r) przyczepka towarowa – o wartości 300 zł.

2. nakład z majątku wspólnego małżonków M. K. (1) i J. K. na majątek odrębny M. K. (1) w postaci spłaty kredytu mieszkaniowego – w wysokości 23.033,50 zł,

3. zgromadzone środki pieniężne w wysokości 179.541,43 zł.

II. ustalił, że udział małżonków M. K. (1) i J. K. w ich majątku małżeńskim jest równy,

III. dokonał podziału majątku wspólnego M. K. (1) i J. K. w ten sposób, że uczestnikowi J. K. przyznał składniki wskazane pod poz. 1-a, 1-b, 1-k, 1-e, 1-r z punktu 1 postanowienia, natomiast wnioskodawczyni M. K. (1) przyznał pozostałe ruchomości,

IV. zasądził od J. K. na rzecz M. K. (1) tytułem rozliczenia środków pieniężnych zgromadzonych przez strony kwotę 59.603,78 złotych płatną w terminie jednego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności,

V. zasądził od M. K. (1) na rzecz J. K. kwotę 8.476,75 złotych płatną w terminie jednego miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności,

VI. ustalił, że każdy z uczestników ponosi we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie zgodnie z art. 510 § 1 kpc i szczegółowe rozliczenie kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu.

Apelację od powyższego postanowienia złożyła zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnik postępowania.

Wnioskodawczyni zaskarżyła orzeczenie w zakresie pkt. I podpunktu 2, IV, V. Wymienionemu postanowieniu zarzuciła:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nierozważenie przez sąd wszechstronnie zebranego materiału dowodowego w sprawie i naruszenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego tj. przyjęcie, że wnioskodawczyni wypłacając z lokat kwoty w łącznej wysokości 30.166,93 złotych, kwotę tę zabrała wyłącznie na własne potrzeby.

W oparciu o wskazane zarzuty wniosła o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania ewentualnie o zmianę postanowienia w zaskarżonej części, tj. poprzez pominięcie punktu 1 podpunkt 2 postanowienia, zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty 89.770,71 złotych tytułem posiadanych oszczędności oraz kwoty 3.040 złotych tytułem spłaty z pozostałych składników majątku wspólnego. Nadto wniosła o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Uczestnik w wywiedzionej przez siebie apelacji zaskarżył orzeczenie w zakresie pkt I, IV i V. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania w zakresie mającym wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 233 k.p.c.:

a) poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na przyjęciu, iż nakład z majątku wspólnego małżonków M. K. (1) i J. K. na majątek odrębny M. K. (2) w postaci spłaty kredytu mieszkaniowego stanowi jedynie kwota 23.033,50 zł (wpłata w dniu 15 grudnia 2004 r. kwoty 8.383,14 zł i 20 grudnia 2004 r. kwoty 14.650,16 zł) w sytuacji gdy strony od 1999 r. do 2004 r. dokonały spłaty kredytu w wysokości 9.751,59 zł o czym świadczą załączone do akt sprawy zaświadczenia ze Spółdzielni Mieszkaniowej w A. potwierdzające wysokość corocznie dokonywanych spłat (vide k. 136-140),

b) poprzez sprzeczność istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń faktycznych ze zgromadzonym materiałem dowodowym polegającym na wadliwym ustaleniu majątku odrębnego uczestnika postępowania poprzez przyjęcie wliczeń poczynionych przez wnioskodawczynię i ustalenie majątku odrębnego na kwotę 121.654,29 zł w sytuacji w której rzeczywista kwota wynosi 149.142,09 zł, tj.:

- przyjęciu, iż kwota przypadająca na udział J. K. ze sprzedaży działek gruntu Nr (...) (akt notarialny z dnia 11 sierpnia 2010 r.) to 4.300 zł w sytuacji w której jego udział ze sprzedaży działek za kwotę 13.000 zł to 2/3, a zatem kwota przynależna na udział uczestnika postępowania wynosi 8.666,66 zł,

- przyjęciu, iż środki finansowe pochodzące z polis (...) za śmierć ojca to kwota 7.800 zł, w sytuacji gdy kwota rzeczywiście uzyskana to kwota 14.800 zł o czym świadczą załączone do akt sprawy dokumenty (polisa Nr (...) na 7.000 zł, polisa Nr (...) na 7.000 zł oraz polisa (...) na kwotę 800 zł),
- przyjęciu, iż kwoty ze sprzedaży:
 - a) zwierząt – faktura VAT z dnia 1 czerwca 2001 r. na kwotę 18.961,43 zł,
 - b) zwierząt w latach 2005-2008 – (druk z ubojni) na kwotę 8.714 zł,
 - c) ciągnika na podstawie zawartej w dniu 10 lipca 2008 r. umowy sprzedaży na kwotę 4.000 zł,
 - d) przyczepy na podstawie zawartej w dniu 17 czerwca 2008 r. umowy sprzedaży na kwotę 2.000 zł

podlegają podziałowi na trzech braci z tytułu spadkobrania po zmarłym w dniu 28 października 2008 r. ojcu J. K., w sytuacji w której, kwoty te stanowiły darowizny na rzecz J. K. dokonywane za życia jego ojca o czym świadczą przedłożone do akt sprawy dokumenty oraz zeznania uczestnika postępowania i nie podlegały podziałowi na braci,

a co za tym idzie na majątek odrębny uczestnika postępowania powinny składać się środki pieniężne pochodzące z następujących składników majątku odrębnego J. K.:

- a) środki finansowe pochodzące ze sprzedaży mieszkania – ul. (...) – 92.000 zł,
- b) udział 2/3 ze sprzedaży działek gruntu Nr (...) – 8.666,66 zł,
- c) odszkodowania z polis (...) – 14.800 zł,
- d) środki ze sprzedaży zwierząt w 2001 r. – 18,961,43 zł,
- e) środki ze sprzedaży zwierząt w latach 2005-2008 – 8.714 zł,
- f) środki ze sprzedaży ciągnika w 2008 r. – 4.000 zł,
- g) środki ze sprzedaży przyczepy w 2008 r. – 2.000 zł,

2. art. 233 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. mających istotny wpływ na wynik postępowania, przez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie tejże oceny w sposób wybiórczy, nieprecyzyjny i dowolny, sprzecznie z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia jedynie na podstawie przygotowanego w piśmie pełnomocnika wnioskodawczyni z dnia 21 września 2016 r. wyliczenia majątku odrębnego uczestnika, które to sprzeczne jest ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym,

3. art. 567 § 3 w zw. z art. 684 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym ustaleniu zgromadzonych środków pieniężnych stanowiących oszczędności małżonków, a w szczególności braku pomniejszenia kwoty bazowej stanowiącej podstawę dokonanych przez Sąd obliczeń o wypłatę środków dokonanych przez J. K. w kwietniu 2014 r. na spłatę brata D. K. w wysokości 41.000 zł zgodnie z załączonym do akt sprawy zaświadczeniem z (...) (karta – 79) w sytuacji w której w maju 2013 r. na rachunek bankowy małżonków wpłynęła kwota ze sprzedaży mieszkania w wysokości 133. 000 zł.

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 45 krio poprzez ich niewłaściwe zastosowanie do ustalonego w sprawie stanu faktycznego w sytuacji gdy z materiału dowodowego wynika wprost, iż suma nakładów poczynionych z majątku wspólnego małżonków na majątek

odrębny jest wyższa niż ustalona przez Sąd I instancji z uwagi na pominięcie zaświadczeń o spłacie raty kapitałowo – kredytowej wystawionych przez Spółdzielnię Mieszkaniową za lata 1999-2004,

Podnosząc powyższe zarzuty uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia:

- a) w pkt I podpunkt 2 poprzez uznanie, iż nakład z majątku wspólnego małżonków M. K. (1) i J. K. na majątek odrębny M. K. (1) w postaci spłaty kredytu mieszkaniowego to kwota 32.785,09 zł,
- b) w pkt I podpunkt 3 poprzez uznanie, iż w skład majątku wspólnego wchodzi zgromadzone środki pieniężne w wysokości 111.053,63 zł,
- c) w pkt IV poprzez zasądzenie od J. K. na rzecz M. K. (1) tytułem rozliczenia środków pieniężnych zgromadzonych przez strony kwotę 25.359,89 zł,
- d) w pkt V poprzez zasądzenie od M. K. (1) na rzecz J. K. kwoty 13.352,54 zł

Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nadto wniósł o rozłożenie zasądzonej od niego na rzecz M. K. (1) kwoty tytułem rozliczenia środków pieniężnych zgromadzonych przez strony na 10 równych rat z uwagi na jego trudną sytuację majątkową i osobistą.

Jednocześnie na podstawie art. 382 k.p.c. uczestnik wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie przed sądem II instancji dowodu z dokumentu tj. wyciągu z rachunku bankowego w (...) Banku (...) S.A. za okres od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 1999 r. na okoliczność czynionych przez uczestnika postępowania oszczędności oraz zakładania lokat przed zawarciem związku małżeńskiego, które to stanowiły jego odrębny majątek.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni jest w całości bezzasadna, zaś apelacja uczestnika jedynie w niewielkim zakresie okazała się zasadna i skutkowałą zmianą zaskarżonego postanowienia.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postępowanie apelacyjne mimo, iż jest postępowaniem odwoławczym i kontrolnym, zachowuje charakter postępowania rozpoznawczego co oznacza, że sąd drugiej instancji ma pełną swobodę jurysdykcyjną, ograniczoną jedynie granicami zaskarżenia. W konsekwencji może, a jeżeli je dostrzeże – powinien, naprawić wszystkie naruszenia prawa materialnego, niezależnie od tego, czy zostały wyknięte w apelacji, pod warunkiem, że mieszczą się w granicach zaskarżenia. Sąd drugiej instancji nie może ograniczać się jedynie do oceny zarzutów skarżącego, lecz musi dokonać ponownych, własnych ustaleń, a następnie poddać je ocenie pod kątem prawa materialnego (por m.in. uzasadnienie wyroków Sądu Najwyższego z dnia lutego 2012 r. IV CSK 290/11 LEX nr 1136006 i z dnia 13 marca 2012 r. II PK 173/11 LEX nr 1211151).

Sąd Okręgowy w przeważającej mierze aprobuje poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, jak również przedstawioną ocenę prawną, za wyjątkiem ustaleń dotyczących wysokości nakładu z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty wnioskodawczyni. W tym zakresie bowiem, zdaniem Sądu Okręgowego, wnioski poczynione przez Sąd Rejonowy na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego okazały się nieprawidłowe, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego orzeczenia – również odnośnie do kwoty podlegającej w związku z tym zasądzeniu od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania.

Zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie do naruszenia art. 233 § 1 kpc oraz art. 45 krio. Skarżący naruszenie tego przepisu upatruje w tym, iż sąd zaliczył wierzytelność z tytułu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni w zaniżonej wysokości. Zgodnie z art. 45 § 1 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny.

Z treści powyższego przepisu wynika, iż po ustaniu wspólności aktualizuje się roszczenie o zwrot nakładów majątkowych poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty każdego z małżonków.

Sąd Okręgowy dokonał dodatkowych ustaleń w tym zakresie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w aktach przedmiotowej sprawy. Jak ustalono, wysokość nakładu z majątku wspólnego małżonków M. K. (1) i J. K. na majątek odrębny M. K. (1) w postaci spłaty kredytu mieszkaniowego stanowi dodatkowo kwota 9.751,59 zł, którą strony corocznie w okresie od 1999 r. do 2004 r. spłacały tytułem raty kapitałowo-odsetkowej w ramach czynszu. / zaświadczenia ze Spółdzielni Mieszkaniowej w A. – k. 136-140/

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji przy obliczaniu sumy nakładów nie uwzględnił tych zaświadczeń. Kwota jednorazowej raty wpłaconej przez uczestników w wysokości 23.033,50 zł stanowiła jedynie kontynuację corocznych spłat, przy czym była ostatnią ratą zamykającą zobowiązanie wobec Spółdzielni. Coroczne raty dokonywane w latach 1999-2004 powiększają wartość nakładu z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty wnioskodawczynie o kwotę 9.751,59 zł. Łączny koszt nakładów dokonanych na spłatę kredytu wyniósł 32.785,09 zł. W świetle powyższego J. K. mógł żądać zwrotu połowy wartości nakładów związanych ze spłatą kredytu, tj. kwoty 16.392,55 zł. Powyższa kwota została pomniejszona o kwotę 3.040 zł w związku z wynikającą dopłatą od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie z tytułu rozliczenia podziału ruchomości. Zatem wnioskodawczynie winna zwrócić uczestnikowi kwotę 13.352,55 zł.

Sąd II instancji pominął na podstawie art. 381 k.p.c. wniosek dowodowy zgłoszony w postępowaniu apelacyjnym przez uczestnika, bowiem przedmiotowy dowód mógł zostać powołany w postępowaniu przed sądem I instancji.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy przyjmuje ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy za własne, czyniąc je podstawą własnego rozstrzygnięcia.

Wbrew stanowisku apelujących Sąd I instancji dokonał w pozostałym zakresie prawidłowych ustaleń faktycznych. Oceniając prawidłowość oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy należy przypomnieć, że w ocenie materiału dowodowego sądowi przysługuje swoboda zastrzeżona przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Skuteczne kwestionowanie tej swobody może mieć miejsce tylko w szczególnych okolicznościach. Dzieje się tak w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego. Okoliczności takie w niniejszej sprawie nie miały miejsca. Sąd Rejonowy w sposób obszerny, wyważony i przekonujący dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ocena ta była swobodna i jako taka nie może być skutecznie zakwestionowana. Nie była ona natomiast w żadnej mierze dowolna. W tej sytuacji Sąd Okręgowy nie odnajduje sugerowanej przez skarżących dowolności w ocenie zebranych w sprawie dowodów, ani też naruszenia przepisu art. 233 k.p.c.. Zgodnie z utrwalonym i podzielanym przez Sąd Okręgowy, w składzie rozpoznającym sprawę, poglądem Sądu Najwyższego, skuteczne postawienie zarzutu naruszenia zasad swobodnej oceny dowodów wymaga od strony odwołującej się do niego, aby wykazała, w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów, na czym polegała w odniesieniu do nich nieprawidłowość postępowania sądu w zakresie tej oceny i opartych na niej ustaleń, w szczególności, dlaczego przeprowadzonej przez sąd oceny nie da się pogodzić z zasadami logicznego rozumowania i/lub regułami doświadczenia życiowego. Nie jest wystarczającym dla uznania tego zarzutu za trafny, aby strona przeciwstawiła ocenie i ustaleniom faktycznym sądu własnej wersji tychże. W takiej sytuacji bowiem polemika z nimi musiałaby zostać uznana za dowolną, nie uwzględniającą, że swobodna ocena dowodów przynależy do podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję sądu. Wobec tego skuteczne podważenie oceny i ustaleń może nastąpić wyjątkowo, gdy nieprawidłowości w tym zakresie po stronie sądu niższej instancji mają rangę oczywistych, takich, które daje się potwierdzić w sposób nie budzący wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r., sygn. akt IV CKN 970/00, opublikowane w zbiorze orzecznictwa LEX nr 52753, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., sygn. akt II CKN 572/99, opublikowane w zbiorze orzecznictwa LEX nr 53136).

Tego rodzaju zasadniczych nieprawidłowości Sąd Rejonowy nie dopuścił się, co wyklucza uznanie tego zarzutu za usprawiedliwiony.

Prawidłowo ustalił Sąd I instancji, iż wnioskodawczyni wypłaciła w dniu 30 lipca 2013 r. z lokat kwotę 10.070 zł oraz kwotę 20.096,93 zł, łącznie 30.166,93 zł. Brak jest bowiem w aktach sprawy wydruku z wyciągu Banku, który potwierdziłby twierdzenia wnioskodawczyni o wpłacie powyższych wypłaconych kwot na inną lokatę. Zatem należy uznać, iż wnioskodawczyni powyższą kwotę wykorzystała na własne potrzeby.

Ustalenia Sąd I instancji w zakresie majątku odrębnego uczestnika J. K. są prawidłowe. Uczestnik był udziałowcem w 1/3 części nieruchomości położonej w J., gminie P., którą wraz z braćmi sprzedał w dniu 11 sierpnia 2010 r. za kwotę 13.000 zł. Powyższa kwota została podzielona na 3 równe części, z czego przydział na jedną osobę wyniósł 4.300 zł. Wbrew stanowisku podnoszonemu przez apelującego jego udział wynosił 1/3 kwoty, gdyż w momencie sprzedaży wskazanej nieruchomości obaj jego bracia żyli. Brat uczestnika G. K. zmarł dopiero 7 marca 2014 r., dlatego też udział uczestnika nie mógł wówczas wynosić 2/3 części nieruchomości. Nadto jak wynika z treści zeznań uczestnika (k.66) po śmierci ojca otrzymał kwotę 2.000 zł ze sprzedaży przyczepy oraz kwotę 4.000 zł ze sprzedaży ciągnika, którą podzielił się z braćmi, a zatem na każdego z nich przypadła kwota w wysokości 2.000 zł. Zasadnie również Sąd Rejonowy uznał, że uczestnik otrzymał odszkodowanie z tytułu śmierci ojca i brata w wysokości 7.800 zł, a nie 14.800 złotych. W aktach sprawy znajdują się bowiem dowody wypłat na kwotę 7800 złotych. /k-54 i 55/

Prawidłowo również ustalono, że w dniu 24 maja 2013 r. uczestnik sprzedał spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w Ł. za 133.000 zł i z powyższej kwoty przekazał 41.000 zł bratu D. K., natomiast pozostała wartość 92.000 zł. Weszła w skład jego majątku odrębnego, a zatem nie podlegała ona podziałowi. Uczestnik nie udowodnił podnoszonych twierdzeń. Podkreślić należy, że co do zasady w procesie cywilnym ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskaby aktywnym działaniem (H. Dalka, „Ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym”, s. 51, 83, 118-119, Wyd. Prawnicze, Warszawa 1998). Wspomniane przepisy zawierają zatem reguły dotyczące dochodzenia i dowodzenia roszczeń, przy czym w art. 6 k.c. określono reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia. Co istotne, Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2003 roku, I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 roku, sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07 listopada 2007 roku wskazał zresztą wyraźnie, że „art. 6 k.c. formułuje materialnoprawną podstawę rozkładu ciężaru dowodowego, gdyż określa na kim spoczywa ciężar udowodnienia faktu. Ów ciężar zaś rozumieć należy z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania Sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej – konsekwencjami poniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu” (II CSK 293/07, Lex nr 487510). Co do zasady można zatem stwierdzić, że powód musi udowodnić fakty tworzące jego prawo, a pozwany fakty, które przeszkodziły powstaniu prawa lub je zniweczyły. W aktualnym stanie prawnym działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wpływać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia – działanie Sądu z urzędu może bowiem prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (tak SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001, nr 7-8, poz. 116).

Oczywiście w postępowaniu nieprocesowym zasada kontrydiktoryjności postępowania doznaje pewnych ograniczeń, a poza wyraźnym wskazaniem możliwości działania z urzędu (np. art. 510 § 2 k.p.c., art. 609 § 2 k.p.c.) należy brać pod uwagę przy orzekaniu specyfikę poszczególnych rodzajów spraw, które wymagają aktywniejszej postawy sądu, niż ma to miejsce w procesie. Nawet te okoliczności nie zwalniają jednak samych zainteresowanych od wypełnienia obowiązku wykazania podnoszonych w toku postępowania twierdzeń zgodnie z ogólną regułą zawartą w art. 6 k.c., przy czym trudno też zdaniem Sądu Okręgowego nie zgodzić się z poglądem, w myśl którego dopuszczenie dowodu z urzędu nie powinno wchodzić zupełnie w grę w sytuacji, gdy – jak to ma miejsce w niniejszej sprawie – zainteresowani reprezentowani są przez profesjonalnych pełnomocników. Wtedy bowiem kontrydiktoryjność, uwolniona od obciążeń nieudolności stron, najlepiej może służyć poznaniu prawdy materialnej (tak A. J. w artykule: „Kontrydiktoryjność a poznanie prawdy w procesie cywilnym w świetle zmian kodeksu postępowania cywilnego”, Przegląd Sądowy 1998/10/63; ponadto wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r., II CSK 297/10, LEX nr 970074). Tym bardziej zatem oznacza to, że osoba, na której spoczywa ciężar udowodnienia określonego faktu, ponosi ryzyko jego nieudowodnienia.

Nie zyskał również na aprobatę Sądu Odwoławczego zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 328 § 2 k.p.c. O skutecznym postawieniu takiego zarzutu można mówić tylko wtedy, gdy uzasadnienie wyroku nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej muszą być tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona, bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. Zarzut ten może znaleźć zastosowanie jedynie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania zaskarżonego orzeczenia. Mając to na uwadze wskazać należy, że uzasadnienie zaskarżonego postanowienia zawiera wszystkie wymagane elementy konstrukcyjne, poprawność rozumowania Sądu jest możliwa do skontrolowania w każdym kwestionowanym apelacją zakresie. Uzasadnienie jest obszerne i niezwykle szczegółowe. Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji oraz przeprowadzony przez ten Sąd wywód prawny pozwala na ocenę prawidłowości rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym orzeczeniu w ramach postępowania apelacyjnego. Dlatego konstrukcja wskazanego zarzutu nie była prawidłowa, choć Sąd Okręgowy przyznał rację uczestnikowi postępowania w zakresie zarzutów odnoszących się do ustalenia wysokości nakładów z majątku wspólnego małżonków na majątek odrębny wnioskodawczyni, jednakże wobec uznania za słuszne innych zarzutów jego apelacji.

Również niezasadny jest zarzut naruszenia art. 567 § 3 w zw. z art. 684 k.p.c. Stosownie do art. 567 § 3 w zw. z art. 684 k.p.c., obowiązkiem sądu w sprawie o podział majątku wspólnego jest ustalenie składu i wartości majątku podlegającego podziałowi, przy czym sądowy dział obejmuje składniki należące do tego majątku na dzień ustania wspólności ustawowej i nadal w nim obecne w czasie orzekania o podziale (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1979 r., III CRN 137/79, OSNCP 1980, nr 2, poz. 33, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1989 r., III CZP 52/89, OSNCP 1990, nr 4 - 5, poz. 60 oraz uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1994 r., III CZP 41/94, Biul. SN 1994, nr 5, s. 22). W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił wartość zgromadzonych środków pieniężnych stanowiących oszczędności małżonków.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku uczestnika J. K. o rozłożenie zasądzonej od niego na rzecz wnioskodawczyni należności na 10 rat uznając, że zasądzona wysokość spłaty nie przekracza jego możliwości finansowych.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k. p. c zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. W realiach niniejszej sprawy, z uwagi na brak sprzeczności interesów uczestników oraz równy stopień ich zainteresowania wyrażający się w dążeniu do wyjścia ze wspólności majątkowej i uregulowania wzajemnych stosunków majątkowych, nie zachodziły podstawy do odstąpienia od podstawowej zasady rozliczenia kosztów postępowania nieprocesowego.